

JAARVERSLAG 2021

Bestuurdersvereniging ChristenUnie

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
Samenvatting	4
Het bestuur	6
De medewerkers	7
Verbinden	9
Versterken	4
Adviseren en inspireren	7

VOORWOORD

Terugkijken op je werk of je eigen leven levert vaak verrassend veel mooie inzichten op, veel om dankbaar voor te zijn. Je dagelijkse zorgen in je werk of gezin ontnemen je vaak dat zicht.

Ook in ons bestuurlijk werk blijven we vaak hangen in het dagdagelijks gedoe, dingen die niet lukken en financiële tekorten. We maken ons druk over één raadsdebat waar een detail onder het vergrootglas ligt. Maar kijk eens terug op een raadsperiode of de coronajaren. Ondanks alle belemmeringen ging het werk van gemeente, provincie, waterschap en rijksoverheid wel door.

“Juist de resultaten in het verleden geven mij vertrouwen voor de toekomst”

Dat gevoel heb ik ook bij het lezen van dit Jaarverslag 2021 van onze Bestuurdersvereniging van de ChristenUnie. Onze bestuurders doen dagelijks hun werk in de haarvaten van de samenleving en steeds was er verbinding met het partijbureau en onze BV-medewerkers.

Juist de resultaten in het verleden geven mij vertrouwen voor de toekomst.

Hoe vaak wordt in de Bijbel niet teruggegrepen op de uittocht uit Egypte en daarmee op Gods trouw. Hebreeën 11 geeft ook een mooie terugblik op de geschiedenis van het Oude Testament. Abel, Abraham, Mozes, Gideon, David en alle geloofshelden die hier genoemd worden, “Geloof is de zekerheid dat alles waarop we hopen werkelijkheid wordt, het overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien. Door geloof komen we tot het inzicht dat het heelal door het woord van God geordend is, dat dus het zichtbare is ontstaan uit het niet-zichtbare.”

Groot is Uw trouw, o Heer!

Titia Cnossen

Voorzitter Bestuurdersvereniging ChristenUnie

SAMENVATTING

2021 gaat voor de bestuurders van de Bestuurdersvereniging vooral de boeken in als het Corona-jaar waarin door alle beperkingen waar we mee te maken hadden veelal digitaal ons ambt mochten vervullen. We hebben ons moeten aanpassen aan de omstandigheden en ondanks het gemis aan fysiek contact vooral ook van de mogelijkheden gebruik gemaakt die nog wél konden.

Veel van het werk van de Bestuurdersvereniging is digitaal gewoon doorgegaan. De medewerkers van de BV waren elke werkdag bereikbaar voor hulp en advies bij praktische en inhoudelijke zaken. Er zijn 37 handreikingen en adviezen verschenen over actuele zaken die relevant zijn voor de ChristenUnie. We hebben de kracht van digitale bijeenkomsten benut. Er zijn 30 bijeenkomsten geweest. Een deel van deze bijeenkomsten was ter versterking van het netwerk, maar een aanzienlijk deel (16) ging ook over actuele onderwerpen. Op die manier hebben we bestuurders met elkaar verbonden en elkaars kennis en ervaring kunnen gebruiken om de ChristenUnie en ons gedachtegoed verder op te bouwen. We hebben een prachtig digitaal congres mogen organiseren en ons laten inspireren door Albert Jan Kruiter – directeur van het Instituut voor Publieke Waarden. Hij hield ons voor hoe we door ruimte te geven aan de samenleving praktische oplossingen konden bereiken die werken in de praktijk.

Via het Opleidingscentrum van de ChristenUnie hebben we onze leden een breed scala aan trainingen en workshops aan kunnen bieden. 2021 stond vooral in het teken van de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen. Een bijzondere bijeenkomst was de *Impactfactory*, waarbij bijna 200 deelnemers een inspirerende en energieke start van de gemeenteraadsverkiezingen hebben gekregen. Ook zijn we dankbaar voor de samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut. We hebben niet alleen ons gezamenlijke blad GROEN uitgegeven, maar ook op tal van onderwerpen samengewerkt, om ons denken en doen te verbinden. In het bijzonder denken we hierbij aan de handreiking over arbeidsmigratie en de bijeenkomst over samenwerking met populistische partijen.

HET BESTUUR

Het bestuur van de Bestuurdersvereniging is verantwoordelijk voor de doelen van de vereniging, zoals deze zijn beschreven in de statuten, in het huishoudelijk reglement en in het jaarplan. Het bestuur versterkt de onderlinge contacten tussen ChristenUnie-bestuurders en faciliteert de leden met kennis en kunde.

Netwerk

De bestuursleden van de Bestuurdersvereniging vertegenwoordigen de bestuurders van alle provincies. Op die manier kan er makkelijk contact worden onderhouden met de bestuurders in het land en kunnen belangrijke ontwikkelingen worden opgepakt, besproken en waar nodig uitgevoerd. Bestuursleden waren aanwezig bij netwerkbijeenkomsten en namen zelf initiatief om het contact in hun eigen provincie te leggen en te versterken.

Bestuurswisselingen

In 2021 hebben we afscheid genomen van een drietal bestuursleden. Jolanda de Heer (Utrecht), Johan Paul de Groot (Noord-Holland) en Willemien Treurniet (Zeeland) hebben zich jarenlang ingezet voor het bestuur van de Bestuurdersvereniging. We zijn dankbaar voor het werk dat ze hebben verzet in het bestuur en wensen hen Gods zegen toe voor de nieuwe uitdagingen die voor hen klaar liggen.

We zijn blij dat we in alle drie provincies nieuwe vertegenwoordigers voor het bestuur van de BV mochten vinden. Marleen Treep (Utrecht), Michel Klein (Noord-Holland) en Gerard Verkuil (Zeeland) zijn bereid gevonden om het bestuur van de Bestuurdersvereniging weer compleet te maken.

Ook heeft in het najaar van 2021 de herbenoeming plaatsgevonden van Titia Cnossen als voorzitter van de Bestuurdersvereniging. We zijn dankbaar voor de continuïteit die hiermee is gewaarborgd en kijken met vertrouwen naar de uitdagingen die het nieuwe jaar zal brengen.

DE MEDEWERKERS

De uitvoering van het jaarplan 2021 lag voor een groot deel in handen van de medewerkers op het partijbureau. In de uitvoering van het plan is nauw samengewerkt met andere geledingen binnen de ChristenUnie.

Veranderingen in het team

In 2021 hebben we afscheid genomen van Annerieke Kisjes. Als coördinator Talent was zij betrokken bij politieke of bestuurlijke loopbaanvragen en de wethouderspool van de ChristenUnie. We zijn dankbaar voor het werk dat Annerieke heeft mogen verrichten voor de Bestuurdersvereniging en wensen haar Gods zegen toe bij haar nieuwe baan.

Hepke Deelstra is bereid gevonden om tijdelijk de werkzaamheden van Annerieke over te nemen.

Samenstelling van het team per 1 januari 2022

Dirk Vreugdenhil

Dirk Vreugdenhil is coördinator van de Bestuurdersvereniging (24 uur per week). Hij geeft samen met het bestuur leiding aan de Bestuurdersvereniging. Daarnaast is hij het eerste aanspreekpunt binnen de organisatie, ambtelijk secretaris van het bestuur van de Bestuurdersvereniging en verantwoordelijk voor de advisering en ondersteuning van de BV-leden.

E-mail: dirkvreugdenhil@christenunie.nl

Addy Plieger

Addy Plieger is werkzaam als Adviseur Bestuurders (24 uur per week). Ze houdt zich bezig met het schrijven van politieke handreikingen en voorstellen voor raads- en Statenfracties en waterschappen, het (strategisch) individueel adviseren van politici, het stimuleren van profilering van lokale en provinciale fracties en informatie-uitwisseling tussen alle bestuurslagen onderling. Addy zit ook in de redactie van Groen.

E-mail: addyplieger@christenunie.nl

Hepke Deelstra

Hepke Deelstra is werkzaam als Adviseur Bestuurders (20 uur per week). Hij houdt zich voornamelijk bezig met het versterken van het netwerk binnen de bestuurdersvereniging, het schrijven van politieke handreikingen en voorstellen voor raads- en Statenfracties en waterschappen, en het stimuleren van profilering van lokale en provinciale fracties. Verder is Hepke verantwoordelijk voor de wethouderspool en de ondersteuning van burgemeesterskandidaten.

E-mail: hepkedeelstra@christenunie.nl

Nienke van de Pol-Vernhout

Nienke van de Pol is werkzaam als medewerker van de Bestuurdersvereniging (16 uur per week). Als beleidsmedewerker bereidt ze inhoudelijke onderwerpen voor bijeenkomsten en adviezen voor. Daarnaast organiseert ze o.a. bijeenkomsten voor de leden van de Bestuurdersvereniging in wisselende samenstelling en stelt ze de maandelijkse BV-nieuwsbrief samen.

E-mail: nienkevernhout@christenunie.nl

Rieke Elsenbroek

Rieke is coördinator Opleiding bij de ChristenUnie (12,8 uur per week voor de Bestuurdersvereniging). Ze is verantwoordelijk voor het cursusaanbod binnen de partij, gericht op zowel politici als bestuursleden en leden. Ze adviseert over ontwikkeling aan politici en fracties.

E-mail: riekeelsenbroek@christenunie.nl

De coördinator en adviseurs van de Bestuurdersvereniging zijn te bereiken via:

T | 033-4226969

E | bestuurdersvereniging@christenunie.nl

VERBINDEN

De Bestuurdersvereniging heeft als doel om haar leden met elkaar in contact te brengen. Dit doen wij om elkaar te steunen en te bemoedigen en samen invulling te geven aan onze missie als ChristenUniebestuurders, allen samen en ieder op zijn eigen plek.

Open communicatielijnen in de partij

Sinds 2021 zijn de medewerkers van de Bestuurdersvereniging met regelmaat te gast bij de Tweede Kamerfractie. Hiermee willen we signalen uit het land door kunnen geven aan de Tweede Kamerfractie. Tegelijk hebben we ook Haagse ontwikkelingen een lokale vertaling kunnen geven. Goede voorbeelden zijn het Isolatiemanifest en de aandacht voor de mentale gezondheid van jongeren. Het bezoeken van de fractievergaderingen is in de praktijk een flinke tijdsinvestering. Gaandeweg het jaar hebben we besloten om de frequentie iets af te bouwen.

Regionale samenwerking versterken

De Bestuurdersvereniging heeft diverse themabijeenkomsten georganiseerd om ChristenUnie-politici uit verschillende bestuurslagen bij elkaar te brengen. Door de coronacrisis hebben we veel digitale bijeenkomsten georganiseerd. We hebben geleerd dat we op deze manier snel en efficiënt kennis en ervaringen kunnen uitwisselen. We willen dit ook in het komende jaar vaker gebruiken. Hieronder staat een overzicht van de thematische bijeenkomsten die de Bestuurdersvereniging in 2021 heeft georganiseerd:

- Landelijk verkiezingsprogramma
- Macht en tegenmacht in het lokaal bestuur
- Racisme
- Financiën gemeenten
- Jeugdzorg – overleg met Paul Blokhuis
- Inkoop Jeugdzorg
- Bezinning op de rustdag
- Populisme
- Prostitutie
- Geborgde zetels waterschap
- Krapte op de woningmarkt
- Stikstof
- Waardig ouder worden
- Webinar RES
- Arbeidsmigratie
- Expertmeeting Datacenters

Eén van de onderdelen die minder goed uit de verf is gekomen is het uitwisselen van informatie onderling door ChristenUnie-bestuurders. Met het intranet en de bijbehorende app zou dit makkelijker moeten worden, maar in de praktijk zien we dat er van deze mogelijkheid nog onvoldoende gebruik wordt gemaakt.

Nauwer contact tussen adviseurs en fracties

Aan het begin van 2021 hebben we ons tot doel gesteld dat alle adviseurs van de Bestuurdersvereniging minimaal 10 keer per jaar een bezoek hebben gebracht aan een bijeenkomst of fractie in de regio. In de praktijk heeft Covid-19 hier veel roet in het eten gegooid. Het contact heeft om die reden vooral digitaal en per telefoon plaatsgevonden.

Bestuurderscongres 2021

Eigenlijk was het de bedoeling om in 2021 weer een groot fysiek Bestuurderscongres te organiseren. Door de coronamaatregelen was dit onmogelijk om uit te voeren. We hebben daarom gekozen voor een professioneel georganiseerd digitaal Bestuurderscongres. Hoofdspreker tijdens het congres was Albert-Jan Kruijer, directeur van het Instituut voor Publieke waarden. Met hem hebben we ons verdiept in het thema 'Maatwerk'.

In totaal hebben 114 leden zich aangemeld voor het congres. Uit de evaluatie bleek dat de deelnemers het congres heel erg goed hebben gewaardeerd. Het gemiddelde

rapportcijfer bedroeg een 8,8. De complete evaluatie van het congres is als bijlage aan het jaarverslag toegevoegd.

Nieuwsbrief Bestuurdersvereniging

Een belangrijk communicatie instrument is de maandelijkse nieuwsbrief van de Bestuurdersvereniging. Elke maand wordt een overzicht gegeven van de adviezen en bijeenkomsten van de Bestuurdersvereniging. Daarnaast hebben we dit jaar een nieuwe rubriek in het leven geroepen: 'hoe is het met?'. In deze rubriek geven we een inkijkje in het leven en werk van verschillende bestuurders van de ChristenUnie. In 2021 zijn portretten gemaakt van Erik v/d Beld, Sanny Brunekreeft, Margreet Jonker, Willy de Zoete, Betty Poutsma, Willemien Treurniet, Margriet Donker, Anton Stapelkamp en Frans Visscher.

VERSTERKEN

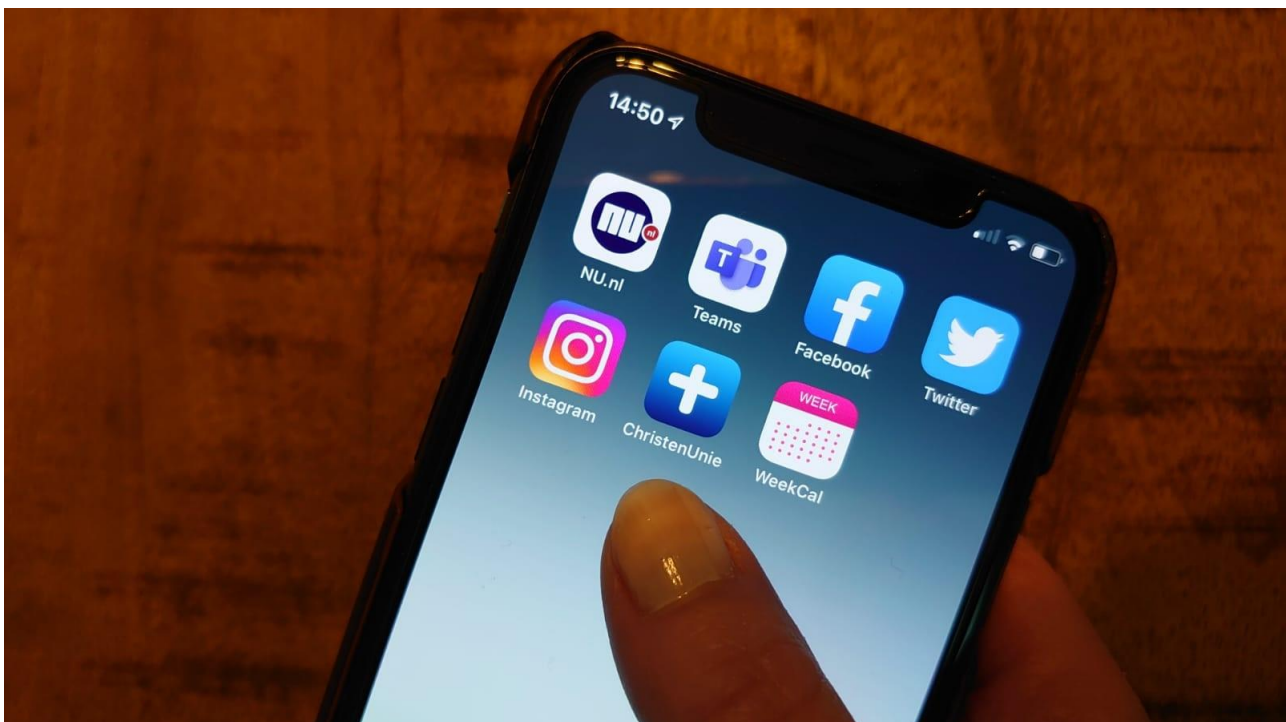
ChristenUnie-bestuurders kunnen gebruik maken van de kennis en ervaring die is opgebouwd binnen de partij. Op die manier sta je er niet alleen voor. Met trainingen en opleidingen versterken we gedachtegoed en vaardigheden die belangrijk zijn bij de uitvoering van het politieke werk.

Individuele adviesgesprekken

Met het team van de Bestuurdersvereniging is een planning gemaakt, waarmee we elke werkdag telefonisch bereikbaar zijn voor adviesvragen van leden van de Bestuurdersvereniging. In sommige gevallen hebben we hierbij ook samengewerkt met de Bestuursadviseurs van het partijbureau.

ChristenUnie app

Sinds het najaar van 2020 is er de ChristenUnie app. Het is een handige vertaling van het intranet, waarmee de informatie van de Bestuurdersvereniging makkelijker ontsloten kan worden naar de leden. Steeds meer mensen maken gebruik van de app. In 2021 zijn er ook wensen naar boven gekomen voor nieuwe functionaliteiten. Dit betreft bijvoorbeeld de mogelijkheid om snel in contact te komen met bestuurders die een vergelijkbare portefeuille hebben. Helaas is door hoge investeringskosten en belemmeringen van de AVG nog geen invulling gegeven aan deze wens.

Talentmanagement

Er is een centrale rol weggelegd voor de Bestuurdersvereniging als het gaat om het beheren van het wethouders- en burgemeestersnetwerk. De eerste helft van 2021 werkte Annerieke Kisjes als talentmanager bij het partijbureau, waarbij ze verantwoordelijk was voor de talentmanagement. Eind september heeft Hepke Deelstra de verantwoordelijkheid voor de wethouderspool en burgemeesterszaken overgenomen. Annerieke bleef op vrijwillige basis nog wel beschikbaar voor de TMA-analyses.

wethouderspool

Via de wethouderspool houden we bij wie in een externe gemeente aan de slag kan als wethouder. In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen is er een nieuwe wethouderspoolcommissie geformeerd, die verantwoordelijk is voor de selectie van kandidaten voor de wethouderspool. In het najaar van 2021 zijn er veel telefonische adviesgesprekken gevoerd aan ChristenUnie-leden, waarin is geadviseerd welk ontwikkeltraject men kan volgen. Uit deze gesprekken zijn drie wethouderspoolgesprekken voortgekomen. Tevens zijn in de tweede helft van 2021 aan drie gemeenten (Dronten, Lansingerland en Westerkwartier) wethouderskandidaten aangedragen.

Burgemeesterszaken

Bij interesse in het burgemeesterschap beoordeelde de talentmanager in hoeverre de geïnteresseerde een ontwikkeltraject moest volgen. Een aantal ChristenUnie-leden zijn gekoppeld aan Theo Segers, die hen begeleidde in hun proces. Theo Segers en Hepke Deelstra hebben ook een plan opgesteld om de burgemeesterszaken steviger te borgen. Daaruit is een actieplan voortgekomen en een voorstel aan het bestuur van de Bestuurdersvereniging waarmee in 2022 verder aan de slag wordt gegaan.

Opleidingen

In 2021 is het overgrote deel van het aanbod online georganiseerd vanwege (onzekerheid over) coronamaatregelen en/of uit praktisch oogpunt.

Het cursusaanbod stond bij het Opleidingscentrum heel duidelijk in het teken van het voorbereiden van verschillende doelgroepen op de gemeenteraadsverkiezingen 2022. Doel van deze voorbereidingen was alle doelgroepen toe te rusten op en te inspireren voor hun taak richting de verkiezingen, en daarbij ChristenUniestijl en -gedachtegoed centraal te stellen. De aftrap hiervoor was The Impact Factory GR2022, een online te volgen evenement met 15 verschillende workshops voor bestuursleden, selectiecommissies, programmacommissie en campagneteams.

Beoogd wethouders en kandidaten voor het raadslidmaatschap konden zich met korte of langere cursussen voorbereiden. Voor lijsttrekkers waren er aparte debat- en profileringstrainingen.

Dit jaar hebben 3 fracties en besturen als team een maatwerktraining op locatie gevolgd.

Voor het ontdekken en opleiden van mensen met talent en ambitie is de Masterclass christelijk-sociaal denken en doen georganiseerd en afgerond.

Cursus	Aantal deelnemers
Masterclass bijeenkomst 2020-2021, 11 bijeenkomsten	15
The Impact Factory GR2022	195
Oriëntatie wethouderschap, 3 x	37
Teamtrainingen Aalten, Deventer, Breda	18
Online training campagnevoeren, 2 x	24
Campagne-inspiratie (acties met impact), 3 x	46
Politiek resultaat met een tegenbegroting - online	10
Het hart van de ChristenUnie, 12 x	144
Warmlopen voor de raad, 3 locaties	66
Klaar voor de campagne in 1 dag, debat- of profileringstraining lijsttrekkers	7
Totaal aantal deelnemers	562

ADVISEREN EN INSPIREREN

De Bestuurdersvereniging wil haar leden inspireren door het aanreiken van tips en ideeën die binnen de ChristenUnie ontstaan. We laten ons voeden door wat er in de samenleving speelt en hoe beleid uitwerkt in de praktijk. Wetenschappelijke kennis met ons partijfundament als vertrekpunt, versterkt de identiteit van ons werk.

Handreikingen & Adviezen

De Bestuurdersvereniging heeft in 2021 37 handreikingen en adviezen uitgebracht.

Hieronder volgt een opsomming van de onderwerpen die daarbij aan bod zijn gekomen:

- Bufferzones bij abortusklinieken
- Toeslagenaffaire, lokale vragen
- Corona, vragen over steun
- Kinderarmoede
- Racisme en discriminatie
- Arbeidsmigratie
- Aandacht voor jongeren in coronatijd
- Budget voor lokale preventieakkoorden
- Foute zonnepanelen
- Opvangstop dakloze arbeidsmigranten
- Geroofde Joodse huizen
- Schulden aflossen van gedupeerden toeslagenaffaire
- Blijvende steun voor mensen in de prostitutie
- Burgers volgen via nepaccounts sociale media
- Uitkeringsstop bij gedwongen opname
- Geen uitstel verbod lachgas en designerdrugs
- Noordzeehavenaanpak
- Toegankelijkheid VN Verdrag Handicap
- Straatintimidatie
- Voorkom sluiting bedrijfspanden
- Datacenters
- Huisvesting asielzoekers
- Handreiking Drugs
- Kamers met aandacht
- Energiearmoede
- Dag van de ondernemer
- Aanpak digitale laaggeletterdheid
- Isolatiemanifest
- Gratis zelftesten voor financieel kwetsbaren
- Nationale Vrijwilligersdag
- Lokale impact coalitieakkoord
- Aanpassing coronaregelgeving
- Woonplicht nieuwbouwwoningen
- Verplichting energielabel voor bedrijfspanden
- Model Fractiereglement
- Invoering Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen
- Integriteitstoets bij selectieprocedure raadsleden

Naast handreikingen en adviezen hebben we ook de redactie gevoerd over de totstandkoming van het basisprogramma voor de Gemeenteraadsverkiezingen. Ook is er (strategisch) meegedacht en meegewerkt aan de totstandkoming van landelijke en lokale campagne-acties.

Samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut

De Bestuurdersvereniging en het Wetenschappelijk Instituut werken nauw met elkaar samen. Dat blijkt al doordat we samen het blad 'GROEN' uitgeven. Het Wetenschappelijk Instituut is daarnaast betrokken bij de totstandkoming van handreikingen van de Bestuurdersvereniging. We vinden het belangrijk om via het Wetenschappelijk Instituut de reflectie vanuit het christelijk-sociaal gedachtegoed mee te nemen in onze adviezen. Ook hebben we diverse bijeenkomsten georganiseerd in samenwerking met het WI, zoals de bijeenkomst over arbeidsmigratie en over samenwerking met populistische partijen. Andersom heeft de Bestuurdersvereniging regelmatig overleg met het WI om te adviseren hoe de wetenschappelijke blik van het WI vertaald kan worden naar de politieke praktijk.